

บทที่ 3_2 กฎหมายระบบการชำระเงิน

พ.ร.บ.ระบบการชำระเงิน พ.ศ.2560

พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลระบบการชำระเงินให้มี ความเป็นเอกภาพภายใต้กฎหมายฉบับเดียวกัน โดยกำหนดมาตรการในการกำกับดูแลระบบการชำระ เงินและบริการการชำระเงินด้วยการอนุญาตหรือขึ้นทะเบียน และมีบทกำหนดโทษทางปกครองและ อาญา ตลอดจนการให้ความคุ้มครองการชำระเงินกรณีที่ศาลมีคำสั่งฟื้นฟูกิจการหรือสั่งพิทักษ์ทรัพย์ตาม กฎหมายว่าด้วยล้มละลาย อันจะทำให้ระบบการชำระเงินของประเทศเกิดเสถียรภาพและดำเนินการได้ อย่างต่อเนื่อง

พรบ.ระบบทารช่าระเจิน

ระบบการชำระเงินมีเสถียรภาพ
และสอดคล้องตามมาตรฐานสากล

ส่งเสริมศักยภาพการแข่งขันและ
สร้างความเชื่อมั่นในระบบการเงิน
ของประเทศ

ประโยชน์

- ได้รับการคุ้มครองเงินที่จ่าย ส่วงหน้าให้กับผู้ให้บริการ
- ได้รับบริการที่ปลอดภัย น่าเชื่อถือ และมีการคุ้มครองผู้ใช้บริการ อย่างเหมาะสม

ยกระดับ การกำกับดูแลตาม มาตรฐานสากล

> เอื้อต่อ นวัตกรรมใหม่

- กฎทมายมีความยืดหยุ่น เอื้อต่อการนำ เหตโนโลยีและนวัตกรรมใหม่า มาใช้
- ผู้ประกอบการ ส่งเสริมการพัฒนาบริการ โดยกำกับดูแล เทมาะสมกับขนาดและตวามเสี่ยงของธุรกิจ

ที่มา : ธนาดารแท่งประเทศไทย

ความมุ่งหมายของกฎหมาย

กฎหมายฉบับนี้มีขึ้นเพื่อกำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับ ดูแลระบบการชำระเงินและบริการการชำระเงินให้เป็นระบบ มีเอกภาพ มีประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น และทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

สรุปสาระสำคัญของกฎหมาย

- ๑.กำหนดลักษณะของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ ได้แก่
  - (๑) เป็นระบบการชำระเงินที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักของประเทศ
- (๒) เป็นระบบการชำระเงินที่รองรับการโอนเงิน มูลค่าสูง หรือที่ใช้สำหรับการหักบัญชีหรือการ ชำระดุลระหว่างสมาชิก
- (๓) ระบบการชำระเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจัดตั้งและดำเนินการหรือที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย และให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่กำกับดูแล ระบบการชำระเงินที่มี ความสำคัญเพื่อให้ระบบมีความมั่นคง ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ (มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗)

๒. กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจประกาศกำหนดวิธีการเพื่อให้สมาชิก ระบบการชำระเงินที่ มีความสำคัญต้องปฏิบัติ เมื่อสมาชิกยื่นคำร้องหรือถูกร้องขอต่อศาลให้ฟื้นฟูกิจการและศาลมีคำสั่งรับคำ ร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการ ถูกฟ้องล้มละลาย หรือถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และกำหนดให้มีการคุ้มครองเงิน หลักทรัพย์หรือตราสารที่สมาชิกดำรงไว้เป็นหลักประกันเพื่อการใด ๆ ในระบบการชำระเงินที่มี ความสำคัญไม่เป็นทรัพย์สินที่อาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ในคดีล้มละลาย ตลอดจนกำหนดให้ธุรกรรมการชำระเงิน ที่มีผลสมบูรณ์แล้วมิให้ถูกยกเลิกด้วยเหตุตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายล้มละลาย

(Payment Finality) (มาตรา ๘ ถึงมาตรา ๑๑)

๓. กำหนดลักษณะของระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับที่ต้องขออนุญาต และ กำหนดให้รัฐมนตรีมี อำนาจกำหนดระบบการชำระเงินที่จะต้องขึ้นทะเบียน กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะขออนุญาตประกอบ ธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ และลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้มีอำนาจในการจัดการ ของผู้ประกอบธุรกิจ กำหนดให้ ธปท. มีอำนาจประกาศ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราที่ เกี่ยวข้อง และการเลิกประกอบธุรกิจ (มาตรา ๑๒ ถึง มาตรา ๑๕)

๔. กำหนดลักษณะของระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ และลักษณะของผู้ที่จะประกอบธุรกิจบริการ ชำระเงินภายใต้การกำกับ กำหนดให้ ธปท. มีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราที่ เกี่ยวข้อง และลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของผู้ประกอบธุรกิจ (มาตรา ๑๖ ถึงมาตรา ๑๘)

๕. กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อคุ้มครองเงินรับล่วงหน้าจากผู้ใช้บริการ และหลักประกันที่สมาชิกวางไว้กับระบบ ในกรณีผู้ให้บริการหรือสมาชิกถูกระงับการดำเนินกิจการ ล้มละลายหรือถูกพิทักษ์ทรัพย์(มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๙ ถึงมาตรา ๒๒)

๖. กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำกับดูแล การ ตรวจสอบ และการแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของบริการระบบการชำระเงิน ภายใต้การกำกับและ บริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ (มาตรา ๒๔ ถึงมาตรา ๓๕)

๗. กำหนดหลักเกณฑ์การอุทธรณ์ (มาตรา ๓๖)

๘. กำหนดโทษทางอาญาหรือโทษทางปกครองสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายฉบับนี้กำหนด

(มาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๕๖)

บทบัญญัติที่คุ้มครองประชาชน

กำหนดหลักเกณฑ์การให้ความคุ้มครองเงินรับล่วงหน้าของประชาชน กรณีผู้ประกอบธุรกิจบริการการ ชำระเงินภายใต้การกำกับเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ โดยให้ธนาคารแห่ง ประเทศไทยมีอำนาจจัดการรวบรวมเงินรับล่วงหน้าและจัดสรรเงินดังกล่าวคืนให้แก่ผู้ใช้บริการ ตาม

หลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด (มาตรา ๒๑)

โครงสร้างของ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560

หมวด 1 ระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ

เป็นการกำหนดลักษณะของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ คือ เป็นระบบการ ชำระเงินที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักของประเทศ และ เป็นระบบการชำระเงินที่ รองรับการโอนเงินมูลค่าสูง ซึ่งได้แก่ ระบบที่ ธปท. ดำเนินการ ประกอบด้วย ระบบ การโอนเงินมูลค่าสูงระหว่างธนาคาร (ระบบบาทเนต) และระบบการหักบัญชีเช็ค ระหว่างธนาคาร (ICAS) และให้อำนาจ รมว.คลัง ประกาศกำหนดระบบการชำระเงินที่ มีความสำคัญเพิ่มเติมได้

โครงสร้างของ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560(ต่อ)

หมวด 2 ระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ (Designated Payment Systems)

เป็นการกำหนดลักษณะของระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ ได้แก่ 1) ระบบที่เป็น ศูนย์กลางหรือเครือข่ายระหว่างผู้ใช้บริการของระบบเพื่อรองรับการโอนเงิน การหัก บัญชี หรือการชำระดุล เช่น ระบบโอนเงินรายย่อย ระบบเครือข่ายบัตร ระบบการ ชำระดุล เป็นต้น หรือ 2) ระบบการชำระเงินอื่นใดที่อาจส่งผลกระทบต่อประโยชน์ สาธารณะ ความเชื่อมั่นของสาธารณชน หรือเสถียรภาพและความมั่นคงของระบบ การชำระเงิน โดยผู้ประสงค์จะประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินดังกล่าวต้องขอ อนุญาตจาก รมว.คลัง หรือ ขอขึ้นทะเบียนกับ ธปท. แล้วแต่กรณี ก่อนเริ่มประกอบ ธุรกิจ

โครงสร้างของ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560(ต่อ)

หมวด 3 บริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ (Designated Payment Services)

เป็นการกำหนดลักษณะบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ ซึ่งต้องขออนุญาตจาก รมว.คลัง หรือขอขึ้นทะเบียนกับ ธปท. แล้วแต่กรณี ก่อนเริ่มประกอบธุรกิจ ได้แก่ 1) การให้บริการบัตรเครดิต บัตรเดบิต หรือบัตรเอทีเอ็ม 2) การให้บริการเงิน อิเล็กทรอนิกส์ 3) การให้บริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แทนผู้ขาย สินค้าหรือผู้ให้บริการหรือเจ้าหนี้ 4) การให้บริการโอนเงินด้วยวิธีการทาง อิเล็กทรอนิกส์ 5) การให้บริการการชำระเงินอื่นใดที่อาจส่งผลกระทบต่อระบบการ ชำระเงิน หรือประโยชน์สาธารณะ

โครงสร้างของ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560(ต่อ)

หมวด 4 การกำกับดูแล การตรวจสอบ และการ แก้ไขฐานะหรือการดำเนินงาน

เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ และ บริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ รวมทั้งให้ ธปท. ทำหน้าที่กำกับดูแล และตรวจ สอบ ตลอดจนดำเนินการเพื่อแก้ไขฐานะและการดำเนินงาน

โครงสร้างของ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน พ.ศ.

หมวด 5 การอุทธรณ์

ผู้ประกอบธุรกิจมีสิทธิอุทธรณ์หากไม่เห็นด้วยกับคำสั่ง

หมวด 6 บทกำหนดโทษ

ประกอบด้วยโทษทางปกครอง กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กำหนด และโทษทางอาญาในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจไม่ขออนุญาตหรือขึ้น ทะเบียนก่อนเริ่มประกอบธุรกิจ หรือ ไม่ให้ข้อมูลตามที่ ธปท. สั่งการ เป็นต้น